

Broj: Ž-BL-05-94/20
Dana: 09.07.2020.

P- 147 /20

ПРИЈАЈНИЧАС
Broj: P-1504/20
Dana: 24.8.2020

JP ELEKTOPRIVREDA BiH d.d. SARAJEVO
Ul. Vilsonovo šetalište
71 000 Sarajevo

n/r generalnog direktora

TRANSPARENCY INTERNATIONAL
Gajeva 2
78 000 Banja Luka

PREPORUKA
u predmetu po žalbi Transparency Internationala Bosne i Hercegovine

UVOD

Ombudsman za ljudska prava Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ombudsman Bosne i Hercegovine), primio je dana 24.02.2020. godine, žalbu Udruženja za borbu protiv korupcije Transparency International u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: podnositac žalbe).

Žalba je registrovana pod brojem gornjim. Kao odgovorna strana označeno je Javno preduzeće Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo - Podružnica Elektrodistribucija Mostar (u daljem tekstu: Elektrodistribucija).

Žalba je razmatrana u okviru Zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine i Zakona o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine.

ČINJENIČNO STANJE

Podnositac žalbe navodi da se dana 22.05.2019. godine, obratio odgovornoj strani zahtjevom za pristup informacijama.

Po podnesenom zahtjevu, doneseno je rješenje broj: 03-3-127664/2019 od dana 06.06.2019. godine.

Podnositac žalbe smatra da pomenuti akt nije u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine, te s tim u vezi traži intervenciju Ombudsmana Bosne i Hercegovine.

RELEVANTNO ZAKONODAVSTVO

Ustav Bosne i Hercegovine¹

član II stav 1.

"Bosna i Hercegovina i oba entiteta će osigurati najviši nivo međunarodno priznatih ljudskih prava i osnovnih sloboda."

Zakon o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine²

član 1.

"1.Ombudsman za ljudska prava BiH je nezavisna institucija uspostavljena u cilju promovisanja dobre uprave i vladavine prava, zaštite prava i sloboda fizičkih i pravnih lica, kako je zajamčeno posebno Ustavom BiH i međunarodnim sporazumima koji se nalaze u dodatku tog Ustava koja će s tim u vezi nadgledati aktivnosti institucija BiH , njenih entiteta i distrikta Brčko, u skladu sa odredbama ovog Zakona."

član 2.

"1.Institucija će razmatrati predmete koji se odnose na slabo funkcionisanje ili povrede ljudskih prava i sloboda počinjene od strane bilo kojeg organa vlasti u BiH.

2.Institucija će djelovati po priјetu žalbe ili ex officio..."

VII – Obaveza saradnje sa ombudsmanom

"Organi vlasti dužni su da Instituciji pruže odgovarajuću pomoć u istrazi i vršenju kontrole.

U vrijeme istrage ombudsman ima pristup bilo kojem organu vlasti u cilju provjere traženih informacija, obavljanja ličnih razgovora i razmatranja potrebnih spisa i dokumenata.

Ombudsmanu ne smije biti odbijen pristup spisima ili administrativnim dokumentima ili drugim dokumentima koji se tiču aktivnosti ili djelatnosti koja je pod istragom, bez prejudiciranja odredbi člana 28. ovog zakona."

X – Preporuke

član 32.

"Ombudsman može dati preporuke organima vlasti..."

¹ Aneks IV Opšteg okvirnog sporazuma za mir u BiH

² "Službeni glasnik BiH" 32/00, 19/02, 35/04, 32/06

Zakon o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine³

Član 1. Cilj

"1. Cilj ovog zakona je:

a) ustanoviti da informacije pod kontrolom javnog organa predstavljaju javno dobro od vrijednosti i da javni pristup ovim informacijama promoviše veću transparentnost i odgovornost tih javnih organa, te da su ove informacije neophodne za demokratski proces;

b) ustanoviti da svako fizičko ili pravno lice ima pravo pristupa ovim informacijama u najvećoj mogućoj mjeri u skladu sa javnim interesom, te da javni organi imaju odgovarajuću obavezu da objave informacije; "

Član 4. Pravo pristupa

"Svako fizičko i pravno lice ima pravo pristupa informacijama koje su pod kontrolom javnog organa, a svaki javni organ ima odgovarajuću obavezu da objavi takve informacije. Ovo pravo pristupa podliježe samo formalnim radnjama i ograničenjima kako je utvrđeno u ovom zakonu."

Član 5.

Utvrđivanje izuzetka

"1. Na osnovu ispitivanja svakog pojedinačnog slučaja, izuzetak od objavljivanja tražene informacije utvrđuje se samo u slučajevima kad nadležni javni organ:

a) utvrdi izuzetak u smislu čl. 6., 7. ili 8. za cijelu informaciju ili dio informacije; i

b) odredi, nakon obavljenog ispitivanja javnog interesa u smislu člana 9., da objavljivanje informacije nije od javnog interesa."

Član 6.

Izuzeci u vezi sa funkcijama javnih organa

"1. Nadležni javni organ može utvrditi izuzetak, u slučajevima kada se otkrivanjem informacije osnovano može očekivati izazivanje značajne štete po legitimne ciljeve slijedećih kategorija u Bosni i Hercegovini:

a) vanjska politika, interesi odbrane i sigurnosti, kao i zaštita javne sigurnosti;

b) interesi monetarne politike;

c) spričavanje kriminala i svako otkrivanje kriminala; i

d) zaštita procesa donošenja odluke od strane javnog organa u davanju mišljenja, savjeta ili preporuka od strane javnog organa, zaposlenog lica u javnom organu, ili svakog lica koje vrši aktivnosti za ili u ime javnog organa, a ne obuhvata činjenične, statističke, naučne ili tehničke informacije."

³ "Službene novine Federacije BiH", broj 32/2001, 48/11

Član 7. Izuzetak u vezi s povjerljivim komercijalnim informacijama

"Kada nadležni javni organ opravdano utvrđi da zahtjev za pristup informacijama uključuje povjerljive komercijalne interese treće strane, nadležni javni organ će dopisom po hitnom postupku obavijestiti treću stranu o pojedinostima zahtjeva. U dopisu se informiše treća strana o neposrednom objavljivanju informacija, ukoliko treća strana, u roku od 15 dana od prijema tog dopisa, ne odgovori u pisanoj formi da takve informacije smatra povjerljivim i navede razloge za štetu koja bi proistekla iz objavljivanja informacija. Nakon prijema takvog odgovora, nadležni javni organ će utvrditi izuzetak."

Član 8. Izuzetak kod zaštite privatnosti

"Nadležni javni organ će utvrditi izuzetak kada opravdano utvrđi da tražene informacije uključuju lične interese koji se odnose na privatnost trećeg lica."

Član 9. Ispitivanje javnog interesa

"1. Nadležni javni organ će objaviti traženu informaciju, bez obzira na utvrđeni izuzetak u smislu čl. 6., 7. ili 8., ako je to opravdano javnim interesom, i uzeti u obzir svaku korist i svaku štetu koji mogu proizići iz toga.

2. U donošenju odluke da li je objavljivanje informacija opravdano javnim interesom, nadležni javni organ će razmotriti okolnosti kao što su, ali nisu ograničene na, svako nepoštivanje zakonske obaveze, postojanje bilo kakvog prijestupa, sudsku pogrešku, zloupotrebu vlasti ili nemar u obavljanju službene dužnosti, neovlašteno korištenje javnih fondova, ili opasnost po zdravље ili sigurnost pojedinca, javnosti ili okoline.

3. Ako je utvrđeno da je objavljivanje traženih informacija, koje je nadležni javni organ utvrdio kao izuzetak u smislu čl. 7. ili 8., u javnom interesu, nadležni javni organ će rješenjem obavijestiti treću stranu da će informacije biti objavljene po isteku roka od 15 dana od dana prijema tog rješenja. Treća strana će biti obaviještena rješenjem o pravu žalbe, nadležnom organu kome žalba treba biti podnesena, uz neophodne informacije u vezi sa obraćanjem takvom organu, kao i krajnji rok i troškove za podnošenje žalbe. Treća strana će također rješenjem biti obaviještena o pravu obraćanja ombudsmenu, a ovo rješenje će sadržavati sve neophodne informacije za obraćanje ovoj instituciji."

Član 10. Razdvajanje informacija na dijelove

"Ako je dio traženih informacija utvrđen kao izuzetak, nadležni javni organ će izdvojiti takav dio i objaviti ostatak informacija, osim ako uslijed ovog razdvajanja informacije nisu postale nerazumljive."

NALAZ I MIŠLjENjE

Kako je gore navedeno, podnositelj žalbe, dana 22.05.2019. godine, obratio se odgovornoj strani zahtjevom za pristup informacijama.

Po podnesenom zahtjevu, doneseno je rješenje broj: 03-3-127664/2019 od dana 06.06.2019. godine. Podnositelj žalbe smatra da pomenuti akt nije u skladu sa Zakonom o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine, te s tim u vezi traži intervenciju Ombudsmana Bosne i Hercegovine.

S obzirom na navode, od odgovorne strane zatraženo je izjašnjenje. U dostavljenom izjašnjenju broj: 03-3-127664/2019, od dana 26.03.2020. godine, odgovorna strana između ostalog navodi: „*Rješenjem o slobodi pristupa informacijama broj: 03-3-12-7664/2019 od 06.06.2019. odobren je pristup informacijama koje su zatražene zahtjevom broj 01-7-16056/2019 od 22.05.2019.godine, te u prilogu istog dostavljene kopije traženih dokumemnata za Poslovnu jedinicu Mostar lot 1, Poslovnu jedinicu Konjic lot 2. i Poslovnu jedinicu Jablanica lot 3. Shodno internim propisima ovog Društva, a isto usklađeno sa zakonskim propisima koji regulišu ovu materiju, u predmetnom slučaju Pravilnikom o poslovnoj tajni Javnog preduzeća Elektropriveda BiH d.d. – Sarajevo broj: NO-41-2460-8.2./06 od 28.02.2016. godine propisano je koje se informacije smatraju poslovnom tajnom. Kako je članom 3. stav 1. tačka 1. Pravilnika propisano da se podaci o ugovorima sklopljenim s poslovnim partnerima smatraju poslovnom tajnom, to se Ugovori o predmetnoj nabavci (potpisani) i nisu dostavili podnosiocu žalbe“.*

Zakonom o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine propisano je da Ombudsmeni Bosne i Hercegovine mogu reagovati u slučaju kada osnovano sumnjaju da način na koji su primjenjeni zakon i međunarodni dokumenti o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, vode nepravičnim rezultatima.

Iz dostavljene dokumentacije proizlazi da o zahtjevu podnosioca žalbe nije odlučeno u skladu sa odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine, budući da odgovorna strana nije provela test javnog interesa, u skladu sa odredbama članu 5. Zakona o slobodi pristupa informacijama u Federacini Bosne i Hercegovine, niti je postupila u skladu sa članovima 6,7,8 i 9. pomenutog zakona. Javni organ prilikom odlučivanja o postavljenom zahtjevu za pristup informacijama prednost daje internom aktu u donosu na Zakon o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine.

Napominjemo da se Ombudsmeni Bosne i Hercegovine u konkretnom slučaju nisu rukovodili činjenicom da li odgovorna strana podnosiocu žalbe treba ili ne treba da dostavi informacije tražene zahtjevom.

Razmatrajući predmetni slučaj, Ombudsman Bosne i Hercegovine polazi od principa da cilj i svrha Zakona o slobodi pristupa informacijama jeste da se fizičkim i pravnim licima saopšte informacije kojima raspolažu javni organi, a koje su od javnog interesa. Zakon o slobodi pristupa informacijama Federacije Bosne i Hercegovine jasno propisuje obavezu javnih organa da preduzmu sve mjere u cilju saopštavanja informacija koje posjeduju.

Podsjećamo da su Ombudsmeni Bosne i Hercegovine već ranije razmatrali situaciju u Javnom preduzeću Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo i njenim podružnicama, da su utvrđili da postoji kršenje prava tražioca informacija i dali preporuku P-178/18, od dana 10.07.2018. godine, kojom se generalnom direktoru JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo nalaže da uskladi Pravilnik o poslovnoj tajni preduzeća sa odredbama zakona o slobodi pristupa informacija u Federaciji Bosne i Hercegovine. Međutim, budući da pomenuta preporuka nije ispoštovana ista je uvrštena u Godišnji izvještaj o rezultatima aktivnosti Institucije Ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine za 2018. godine.

Osim toga, Ombudsmeni ovom prilikom ukazuju da je ova tema obrađena i u Godišnjem izvještajem o rezultatima aktivnosti Institucije Ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine za 2017. godine u oblasti u kojoj je obrađena Sloboda izražavanja i pravo pristupa informacijama.

Godišnji izvještaj o rezultatima aktivnosti Institucije Ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine za 2017. godine dostupan je na web stranici institucije Ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine:

http://www.ombudsman.gov.ba/documents/obmudsman_doc2018030810344228bos.pdf

Polazeći od navedenog, ombudsmani za ljudska prava Bosne i Hercegovine, u skladu sa ovlašćenjima iz člana 32. Zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine, daju sljedeću:

PREPORUKU
JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo

1. Da uskladi Pravilnik o poslovnoj tajni JP Elektroprivreda BiH d.d. Sarajevo broj: NO-41-2460-8.2./06 od 28.02.2016. godine sa odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine;
2. Da podnosiocu žalbe odgovori na podneseni zahtjev, u skladu sa odredbama Zakona o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine;
3. Da u roku od 30 dana računajući od dana prijema preporuke obavijesti Ombudsman Bosne i Hercegovine o preduzetim aktivnostima na njenoj realizaciji.

Ombudsmani Bosne i Hercegovine:

Prof. dr Ljubinko Mitrović

dr Jasminka Džumhur

Nives Jukić